

від 1999 р.; Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми, дитячої проституції і дитячої порнографії від 2000 р.; Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності від 2000 р.; Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо участі дітей у збройних конфліктах від 2000 р. тощо.

Внаслідок того, що проблема гендерно обумовленого насильства щороку загострюється необхідним є внесення змін як у міжнародне законодавство, так і у національне. З метою ефективного правового врегулювання у протидії насильства за ознакою статі, першочерговими є внесення змін до соціального законодавства, наприклад, підвищення прожиткового мінімуму для всіх категорій громадян, адже бідність населення породжує певні форми гендерного насильства.

Отже, гендерно обумовлене насильство є глобальною проблемою сучасності. Незважаючи на нормативне врегулювання питання в національному законодавстві України та міжнародних договорах, рівень насильства залишається високим, у тому числі через значну латентність таких правопорушень. В Україні проводиться ряд заходів, спрямованих на висвітлення проблем домашнього насильства та насильства за ознакою статі, а також шляхів захисту від таких дій, що, безперечно, має позитивний результат. Проаналізувавши зазначені правові положення, можемо констатувати, що рівень нормативно-правового забезпечення є достатнім, однак практична реалізація положень потребує пошуку нових ефективних шляхів реалізації.

1. Конституція України від 28.06.1996. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141 (зі змінами внесеними Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» від 02.06.2016. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 28. Ст. 532).

2. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 02.02.2018 № 2229-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 5. Ст. 35.

3. Про затвердження Державної цільової програми відновлення та розбудови миру в східних регіонах України: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1071. *Офіційний вісник України*. 2018. № 6. Ст. 248.

4. Про затвердження рекомендацій щодо проведення щорічної акції «16 днів проти насильства»: Наказ Міністерства соціальної політики України від 17.09.2012. № 581. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0581739-12>

5. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю: Закон України від 21.06.2001 № 2558-III (зі змінами і допов.) *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 42. Ст. 213.

6. Про схвалення Концепції Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2023 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.10.2018 № 728-р. *Урядовий кур'єр*. 2018. № 207

Наталія Безрідна
курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування

Науковий керівник:
к.ю.н. **Ярошенко А. С.**
доцент кафедри
цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Проблемні питання, що стосуються гендерної рівності – є темою актуальних досліджень в багатьох країнах, а саме в їх політичній сфері, освітньому процесі, у сфері міграції, при здійсненні розробки гендерних індикаторів тощо. Рівність чоловіка та жінки незалежно від статі є основним принципом гендерної рівності, процес якого є відносно новим проявом у наш час, а з кожним роком набуває тільки більшого розмаху.

Як зазначають науковці, на даному етапі розвитку українського суспільства питання

становлення гендерного паритету як напряму державної політики є одним із пріоритетних завдань, не лише результатом трансформаційних процесів світосприйняття соціуму, а й курсом України на встановлення стійких міжнародних зв'язків. Основною метою державної політики має бути не лише окреслення та вивчення питання гендерної стратифікації, а й розроблення відповідних заходів подолання зазначених проблем [1, с. 181].

Правова держава є гарантією правової рівності між соціальними статями, це надає їм рівні статеві можливості. Проте реалізація рівних прав між жінкою та чоловіком багато в чому залежить від їх особистих якостей: знання, уміння, навички тощо. Така залежність породжує прояви випадків нерівності у суспільстві, саме такий факт і впливає на проблемні питання гендерної рівності. Сьогодні, те до чого ми дійшли, потребує детального вивчення. У першу чергу, потрібно розуміти, що саме представляє собою гендерна рівність, які вона має ознаки та прояви для суспільства.

Такі науковці, як Мельник Т. М. та Кобелянська Л. С. вважають, що втілення гендерної рівності полягає у системі, яка складається з трьох етапів:

- Реформування правових та економічних інститутів, з метою встановлення рівних прав між жінками та чоловіками;

- Поширення економічного розвитку, який буде спрямовано на підвищення доходів та зниження рівня бідності, що сприятиме зменшенню гендерних невідповідностей в освіті, охороні здоров'я;

- Вжиття заходів вирівнювання гендерних невідповідностей [2, с. 551].

Вчені наголошують на тому, що саме ці три етапи є шляхом подолання проблемних питань гендерного становища у суспільстві.

Також варто звернути увагу на те, що стан гендерних відносин у сфері зайнятості в Україні регулюється низкою законодавчих актів. Згідно Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків» поняття гендерної рівності розуміється, як рівний статус жінок та чоловіків, що дозволяє особі кожної статі брати рівну участь у всіх сферах життєдіяльності суспільства [3]. Тому це поняття стосується рівності чоловіків та жінок перед законом, а також у можливостях вираження їх інтересів незалежно від статі.

На рівність прав і можливостей впливають такі соціальні норми, як традиції, звичаї, норми моралі, політичні норми тощо. Через це по-різному відбувається процес освоєння гендерної рівності у сучасний час та її відображення в різних галузях права. Проте, існує тенденція зближення гендерних процесів у юридичному значенні, а саме їх удосконалення в системі законодавства [4, с. 191].

Роблячи висновок хочеться додати, що гендерна рівність допомагає жінкам та чоловіками користуватися однаковим статусом у суспільстві, мати однакові умови реалізації всіх прав людини, однакові можливості у політичній, соціальній та економічній сфері. Також мета гендерної рівності полягає у реалізації людського потенціалу як жінок, так і чоловіків за рахунок утвердження загальнолюдської справедливості та розвитку людства у соціально-економічних прогресах.

1. Савела Є. А., Ярошенко А. С. Питання гендерної політики у національній поліції України: теоретико-правовий аспект. *Науково-практичний фаховий збірник наукових праць «Прикарпатський юридичний вісник»*. 2019. Вип. 3 (28) Т. 1. С. 181–185. DOI: [https://doi.org/10.32837/ruuv.v1i3\(28\).345](https://doi.org/10.32837/ruuv.v1i3(28).345).

2. Максименко Н. В. Гендерна рівність: Проблеми становлення та дотримання. *Форум права*. 2011. № 2. С. 551–556.

3. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 8 вересня 2005 р. № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text> (дата звернення: 18.05.2021)

4. Буковинська Н. Гендерна рівність: шлях до успіху чи загроза майбутньому. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 3. С. 191–194.